

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Чи потрібно ФО – резиденту – контролюючій особі у 2024 році подавати повідомлення про набуття участі у контрольованих іноземних компаніях (КІК), якщо набуття частки у розмірі 15 відс. в іноземній ЮО відбулось у 2023 році, а така ЮО вважається КІК з 01.01.2024

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Відповідно до п.п. 39 прим. 2.1.1 п. 39 прим. 2.1 ст. 39 прим. 2 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) контролюваною іноземною компанією (далі – КІК) визнається будь-яка юридична особа, зареєстрована в іноземній державі або території, яка визнається такою, що знаходиться під контролем фізичної особи – резидента України або юридичної особи – резидента України відповідно до правил, визначених ПКУ. Підпунктом 39 прим. 2.1.2. п. 39 прим. 2.1 ст. 39 прим. 2 розд. I ПКУ визначено, що іноземна компанія визнається КІК, якщо фізична особа або юридична особа – резиденти України (контролююча особа):

- а) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більше ніж 50 відс.;
- б) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі більше ніж 10 відс., за умови, що декілька фізичних осіб – резидентів України та/або юридичних осіб – резидентів України володіють частками в іноземній юридичній особі, розмір яких у сукупності становить 50 і більше відсотків;
- в) окремо або разом із іншими резидентами України пов'язаними особами здійснює фактичний контроль над іноземною юридичною особою.

Водночас відповідно до п. 54 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ п.п. «б» п.п. 39 прим. 2.1.2 п. 39 прим. 2.1 ст. 39 прим. 2 ПКУ для 2022 – 2023 звітних (податкових) років застосовується в такій редакції:

«б) володіє часткою в іноземній юридичній особі у розмірі 25 і більше відсотків за умови, що декілька фізичних осіб – резидентів України та/або юридичних осіб – резидентів України володіють частками в іноземній юридичній особі, розмір яких у сукупності становить 50 і більше відсотків, або».

Підпунктом 39 прим. 2.5.5 п. 39 прим. 2.5 ст. 39 прим. 2 ПКУ, зокрема встановлено, що фізична особа – резидент України зобов'язана повідомляти контролюючий орган про:

кожне безпосереднє або опосередковане набуття частки в іноземній юридичній особі або початок здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою, що призводить до визнання такої фізичної особи контролюючою особою відповідно до вимог ст. 39 прим. 2 ПКУ;

заснування, створення або набуття майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи;

кожне відчуження частки в іноземній юридичній особі або припинення здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою, що призводить до втрати визнання такої фізичної особи контролюючою особою відповідно до вимог ст. 39 прим. 2 ПКУ;

ліквідацію або відчуження майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи.

Повідомлення надсилається до контролюючого органу протягом 60 днів з дня такого набуття (початку здійснення фактичного контролю) або відчуження (припинення фактичного контролю).

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Форма Повідомлення про набуття (початок здійснення фактичного контролю) або відчуження частки (припинення фактичного контролю) резидентом в іноземній юридичній особі або майнових прав на частку в активах, доходах чи прибутку утворення без статусу юридичної особи (далі – Повідомлення) затверджена наказом Міністерства фінансів України від 22.09.2021 № 512, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2021 за № 1525/37147.

З огляду на зазначене, подання Повідомлення до контролюючого органу - це дія фізичної особи – резидента України щодо повідомлення про набуття (відчуження) частки в іноземній юридичній особі або початок (припинення) здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою, що призводить до визнання (втрати визнання) такої особи контролюючою особою КІК.

При цьому, п. 54 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ п.п. «б» п.п. 39 прим. 2.1.2 п. 39 прим. 2.1 ст. 39 прим. 2 ПКУ регулює особливості застосування, зокрема критеріїв визнання іноземної компанії контрольованою іноземною компанією, що визначені підпунктом 39 прим. 2.1.2. п. 39 прим. 2.1 ст. 39 прим. 2 розд. I ПКУ, для 2022 – 2023 звітних (податкових) років.

Таким чином, якщо фізична особа – резидент України, що набула частку у 2023 році та не відповідала, з урахуванням вимог п. 54 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, критеріям визначення її контролюючою особи, у 2024 році не здійснювала дії щодо набуття (відчуження) частки в іноземній юридичній особі або початок (припинення) здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою, що призводить до визнання (втрати визнання) такої особи контролюючою особою КІК, то підстави для подання до контролюючого органу Повідомлення у такої особи відсутні.

Однак, якщо фізична особа - резидент України у 2024 звітному році відповідає критеріям визнання її контролюючою особою, то у такої особи виникає обов'язок щодо подання звіту про контрольовані іноземні компанії одночасно з поданням річної декларації про майновий стан і доходи та належним чином завіреною копією фінансової звітності такої компанії за відповідний звітний період такої КІК.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
грудень – 2024, наклад 50 прим.